

„אותה השניה העוברת חיש ושתפיסתה מבטיחה את ההצלחה“

מפעיל — בין שזו אניה, או מטוס, או גודד טנקים, וכיוב"ז.

כושרה של יחידה להשתמש במימד-הזמן מת-בטא בכושרה להגיב מידית, הגבת-בזק, על פקודותיו של המפקד. היחידה היא העצמות, השרירים, אשר אומנו להשתמש בכלי-נשק; בתוכה עצורה „מה“ לומה ככדה“, עד שתפרוץ בכוא-העת. כושרה יהיה תלוי בכך עד כמה פיתח בה המפקד ע"י תרגול ואימון — אם אפשר, עד לשיא — את רגישותה ומהירות-תגובותיה לפקודותיו. כי אחרת, גם אם תהא היחידה מוכשרת ככות מאורגן, מתורגל ומאומן לפעולה בשדה-הקרב, יחסר לה הכושר של שימוש בזמן. תגובותיה, אשר צריך שתהיינה כאלו של רקיטה, תדמינה, במקרה הטוב ביותר, לאלו של פטיש — המחטיא את הסדן.

נדמה לי, שדברי יתבהרו יותר אם אניא לדוג-מה פקודה מפורסמת-מאוד, אשר הגיעה לשיא במי-צוי המושג של ניצול-הזמן. כונתי לפסוק ג', פרק א' בספר „בראשית“ — „ויאמר אלהים יהי אור, ויהי אור“.

לוח-ב.

שתודות להן צריך שיהיה בה כדי לענות על הדר-כים-הפתוחות-לאויב, צריך שתהיה גמישה עד כדי שאפשר יהיה להגיב גם על התפתחות שלא היתה צפויה-מראש, צריך שתהיה כזאת שביצועה, בכל שלביה, יאפשר לנו לקיים בכל-זמן ובכל-זמן את היזמה בידנו; וככל שהיזמה בידנו, הרי אנו מש-תמשים בזמן, אנו מכתיבים את התפתחות פני-הדברים, אנו משתמשים בזמן כמעט ללא-שותפים וללא-הפרעה, אנו אומרים כי לאויב „אבדה שליטה“, כלומר — תגובתו אינה עומדת בבחינת הזמנים ולכן משתבשת. ה ב ס י ס ליזמה הוא — „בעלות“ על הזמן, וניצולו. שיא השימוש-בזמן הוא בניצול נקודת-המפנה בקרב, אותה „השניה החולפת-חיש“ אשר תפיסתה היא המביאה את ההצלחה, זמי שאינו מצליח בכך נמצא „מפסיד“ את המימד-הרביעי, מאבד את ההזדמנות — העוברת לידי האויב. אסוד שנשכח את דבריו של אותו קברניט בעמדו לפני בית-הדין.

כושרו-האישי של המפקד „להשתמש בזמן“ אינו רק אישי — יש לו שייכות לכל, לכושרו של אותו הגוף אשר עליו הוא מפקד, והכלים אשר אותו הגוף

על שיתוף-פעולה אויר-שריון

זאת, הם-הם המרחיבים ומעמיקים את התיקף וה-מרחב שבפני העזה ומקוריות בתפעול הכוחות עליהם יעמוד מכתב זה, ובפעולתם. יחד עם זה כונת ה„על“ היא להדגיש שבמכתב זה לא תובאנה לפני הקורא אלא מחשבות מספר.

לפני שאגש אל עצם הנושא, רואה אני לבחון

את המלה „על“ הוספתי להגדרת נושא של מכתב זה בשל רצוני לצמצמו; אחרת עלול הייתי להטעות את הקורא באשר להיקפו, כי הנושא מורכב הנו, בהיותו תלוי בגורמים טכניים, בגורמי אקלים וקרע — ובאויב. כל הגורמים האלה — הם המגדי-לים את ה„ערפל“, וה„בלתי-צפוי“, שבקרב; ועם

מבחינת הארגון והטכניקה לשיתוף-פעולה יבשה-
אוויר — אין הבדלים עקרוניים אם עיקר הכוח
היבשתי הוא כוח-שריון, או אם עיקרו הוא כוח-
רגלי. מכתב זה יצמצם באפשרויות יישומם של
עקרונות אלה, ובמחשבות אחדות לגבי שיתוף-
הפעולה כאשר השריון הוא היסוד העיקרי בכוח
הפועל על הקרקע. לצורך זה נראה לי לנכון להב-
היר תחילה את המושג של „לחמת-שריון“.

ככלולות במושג זה רואה אני :

א. פעולות ההפתעה, שהן תוצאה מניצול תנאי
ראות גרועה, כגון חשיכה, עשן (וכן משימוש בדמייים),
ב. פעולות אבטחה, כגון סיור-אלים של שריון
לצורך השגת ידיעות — סיור שצריך להיות בעל
עצמת-אש מספקת, כדי שיוכל להלחם למען הידיעות
שלהן הוא זקוק, ולנתק אח"כ את המגע. פעילות
מעין-זו ניתנת גם לניצול לצורך הטעית האויב,
על-מנת להשהותו ולהרויח זמן, והיא כוללת גם
מיקוש והצבת מכשולים המחופים בתצפית, באש-
נשק-קל ובאש נגד-טנקית — פעולות שכל עיקרן
הוא בהשהיה, בהטעיה, ובהשגת ידיעות.

ג. פעולות התקפיות, כגון פריצת-מכשולים
ושדות-מיקוש ומכשול נ"ט ע"י הנדסה, בחיפוי
רגלים, ארטילרית-שדה וארטילריה נגד-טנקית כדי
להבטיח את היכולת להעמקת הפרצה, להרחבתה,
ולהבטחתה לשריון; פעולות טנקים באבטחת רגלים,
בסיוע ארטילרית-שדה-נ"ט, לביצוע ההסתערות
וההלם כדי להשיג את האויב. בפעולות אחרונות
אלו משמשות ארטילרית-השדה והארטילריה הנ"ט
— „המגן“, והטנקים — „החרב“, כאשר הם מדלגים
קדימה לסיורגין, זה מעל זה.

תיארת את המושג לחמת-השריון כמורכב מפ-
עילות אבטחה ופעילות התקפה, מבלי ליחס לאחת
מאלו חשיבות-יותר על פני השניה, ומבלי לציין
באיזה סדר שהוא לפי ערכן; וזאת, כדי שאוכל
להגביל עוד יותר את הנושא, ולהתרכז בעיקר
בשיתוף-הפעולה עם אותו גוף המשמש בדרך-כלל
„החרב“ של הפעילות ההתקפית. חרב זאת, כדי
לקיים תנועתה ותנופת התקפתה, צריכה להיות ממו-
כנת כולה — כך, שלא יהיה צורך להאט את התנופה
„בהתאם ליסוד האטי ביותר שבה“. אגסה להתבונן
בשיתוף-הפעולה בין „החרב“ והאוויר ב„תנועה-
למגע“, בין לפני קרב-ההתקלות או לאחר ביצוע
הפריצה שבקרב-המחושב — כי אלה מהווים את
מרבית המקרים בלחימה, ובהם מתגלים מרבית
הקשיים של שיתוף-הפעולה, הבאים עקב הבלתי-

להבהיר את המושגים בהם אני משתמש. „כוח-
אווירי“ יוכל לשותף-פעולה עם שריון — ושריון
יהיה מסוגל להכנס לפעולה — אך ורק כאשר יהיה
קיים „מצב אווירי נוח“. יש משתמשים כאן במושג
„עליונות אווירית“, ויש כאלה אשר „מורידים את
המחיר“ ומבטיחים להסתפק ב„עדיפות אווירית“,
אולם כל המושגים האלה, כולל זה שאני משתמש
בו, עדי-כמה שהם נוגעים לאפשרות הלחימה של
שריון, ושיתוף כוח-אווירי כדי להשפיע על עצם
לחמת השריון — אין הם מתכוונים לתאר „מצב
אבסולוטי“, אלא מצב יחסי-כוחות באוויר שבו השי-
ליטה באוויר איננה בידי האויב, מצב בו נהנים
מטוסינו מחופש-פעולה גובר והולך, וכתוצאה ממנו
מוטרדים כוחותינו ביבשה ובים פחות ופחות, ואילו
כוחות האויב — יותר ויותר, עד שהם מאבדים כל
שליטה, כושר עיתוי וריכוז, וכן כושר-התקפה בכלל.
זהו מצב בו המרחב האווירי שלנו גדל והולך ואנו
הופכים בהדרגה לכוח היחידי החופשי לפעולה בו,
ללא הפרעה אווירית עוינת בת-מש. חופש-פעולה —
כונתו: חופש לסייר, להוביל, לתקוף, ללא-הת-
נגדות כזו מצד האויב שתהיה לה השפעה ממשית.
על הקרקע מתבטא חופש זה בתנועה, במהירות
ובסודיות של פעולות כוחותינו, אשר תודות למצב
האווירי שנוצר אינן פגיעות לכוח-אווירי עוין, ונהנות
משיתוף-הפעולה של כוח-אווירי בלחמת-הקרקע.
למען יוצר „מצב אווירי נוח“, נדרש מאמץ מודי
ומתמיד מצד הכוח-האווירי, והוא בדרך-כלל תוצאה
של התמודדות אווירית; וכמו ביחס לכל התמודדות
— הרבה יותר קל להצביע עליה במהירות, בפסקנות
וב„נוסחתיות“ לאחר-מעשה, לא אעמוד על הצד הא-
וירי, כשהוא-לעצמו, כי כונתי לנסות ולהציג כאן
מחשבות מספר על השפעתו של כוח-אווירי לגבי
מידת-יכולתה של לחמת-שריון. כושרו של שריון
לנוע, להתרכז, להנחית מהלומת-פתע ולנצלה —
תלוי בסודיות-ההסתר, במהירות, בעליונות-שריון
ובהפתעה. הסודיות, המהירות וההפתעה — חשופים
לפעילות-אווירית עוינת; כי סיור-אווירי חושף כל
פעילות-קרקע, פרט למקרה של ראות רעה, והפצצה
מן האוויר משבשת את השליטה על כושר-התנועה.
אפילו על חשיכה אפשר להתגבר ע"י תאורה מלא-
כותית, וכתוצאה מכך משפיע הכוח-האווירי על
כושר המהירות — דהיינו, גם על כושר הריכוז והמה-
לומה; וכך נכשלת אף העליונות-בשריון. נמצא, כי
משנחשפים כל הגורמים האלה, לזרוע האווירית —
מביא הדבר לידי התקפת נפ.

צפוי ובשל חיוניות ניצולה של "השניה החולפת".
שוב גם לנסות ולראות את המושג של עליונות
שריון. עליונות זאת תלויה ביתרון כושר-התמרון.
ביתרון התותח הנגד-טנקי מבחינת טוח-החדירה שלו,
ביתרון תותח-הטנק מבחינת טוח-החדירה שלו, ובזה
שי מהירות-הטנק וצידודו לעומת מהירותו וצידודו
של האויב; וכאשר ביחס לכל עליונות אחרת, אסור
שנשכח את החשיבות הרבה של המציאות. חשוב
לזכור נקודות ומושגים אלה, על-מנת שנוכל לראות
באור-נכון מה נדרש מן המטוס, ומה נדרש מן הטנק
והתותח הנ"ט, כדי שמראש לא יהיה מקום לכך
שיטילו על המטוס את תפקידי הטנק — ולהיפך,
אלא שנחפש תחת-זאת את הדרך בה מגבלות האחד
תצומצמנה או תבוטלנה ע"י יתרונותיו של השני;
כך, שלא יוכל האויב לנצל את מגבלות ה"חרב" של
לחמת-שריון, ובעיקר שהיזמה וחופש-הפעולה, שהם
הכרחיים ללחמת-שריון ישארו בידינו, בתכונותיהם,
ביתרונותיהם ובמגבלותיהם של הכוח-האווירי, מזה,
והשריון, מזה, דשו במידה מספקת. הכונה כאן
להעלות כמה מחשבות, על-יטוד תכונות אלו, באשר
לשיתוף-הפעולה עצמו והדרכים לעשותו בר-ביצוע.
הסיוור-האווירי, הניתן ע"י מטוס-קל, מספק צרכי
סיוור מקומי-אבטחתי — כאשר הוא מבוצע מעל
לשטח בו חונה או נע הכוח. שטח הטיסה יוגבל,
בהתאם לפעילות הנגד-מטוסית של האויב, לביצוע
התצפית והאבטחה מגובה-רב מעל לכוח-המשוריין.
סיוור זה, והסיוור-האווירי לתצפית-ולצילוס שנעשה
בטוח גדול, מעניקים יתרון רב לכוח-המשוריין, הל"ר
קה מטבעו ב"ענין-רוח" יחסי מסוים בגלל מגבלות
ותצפיות. התראה מוקדמת, ידיעות מפורטות ועדכניות
על השטח, ריכוז האויב, עצמתו וכיוונו — הנם
חיוניים ביותר. בעוד שהסיוור המקומי הוא בעיקר
אבטחתי, מהוה הסיוור ארוך-הטוח את המקור הבטוח
והמהיר ביותר למודיעין-שדה. לסיוור-המקומי הכרחי
נטול עראי, שימצא בסמוך לכוח, וכיתת מסלולים
שתפקידה להפעילו. למסלול זה יספקו את התצלום
מים האחרונים מן השטח, ומפות בהתאם לצרכים.
יחד עם זה יכול המטוס-הקל לשמש לצרכי קישור.
סידורים פרימיטיביים-למדי עשויים להקל על שלי-
חת תשדורות למטוס, וקבלת תשדורות ממנו, ללא
הצורך שינתות. אחד התפקידים העיקריים שיכול
מטוס לבצע הוא בתחום השליטה. המפקד, או סגנו,
יכילים עד להתחלת הקרב לבצע לתקופת-מה את
השליטה מן המטוס, בעזרת מכשיר-קשר המחברם
אל טנק-הפיקוד, וע"י זה להקל על קיום השליטה.

באם נבדוק את ההבדלים במבנים, למיניהם, של
כוח-בשדה — נראה כי השוני שבניהם מתאים
למצב כוחותינו ביחס לאויב. מספרם, בדרך-כלל,
ארבעה: מבנה המתאים להתקרבות; מבנה להתק-
לות; מבנה להתקפה ולרדיפה; ומבנה להתארגנות
מחדש. לצורך סוגית שיתוף-פעולה נטפל בשלושת
הראשונים. למבנה הנקוט שעה שאין חשש להגיע
לכלל מגע עם האויב נקרא מבנה "ירוק"; לזה הנר-
קוט כשיש חשש למגע עם האויב — "צהוב"; למבנה
שמתאים כאשר האויב מצוי בשטח, והמגע מידי,
נקרא — "אדום". מבנים אלה, אם יתורגלו לפי
מלות-"קוד", יאפשרו מעבר מתורגל-מראש ממבנה-
למבנה, בהתאם לידיעות המגיעות, כשלמפקד יחידת-
המשנה נשאר חופש גמור להתאים את המבנה לקר-
קע מבלי שיהיה צורך לשלוח פקודות מפורטות
בנדון כך. מטוס-מסייר ידוח, בהתאם ל"קוד", את
תוצאות התצפיתו ופקודות מוסכמות. תרגול זה של
מבנים ושיתוף-פעולה חשוב ביותר, כי במצבי-
התקלות יהיה יתרון לאותו הכוח אשר מבנהו מאוזן,
ומוכן לפעולה, ואשר יפתח בפעולה הראשון. אם,
נוסף לזה, תהיה מצויה מפת-השטח (או תצלום-
אווירי) משותפת בידי הצופה, או המפקד, היושב
במטוס — ובידי מפקד הכוח-המשוריין שעל הקרקע
— ועליה מסומנים קווי-הדיווח, שמות-ה"קוד",
תנאים-טופוגרפיים וצירי-ההתקדמות — כי או תה-
ינה הפקודות קצרות, ולא יהיה צורך בפירוט
מיוחד בהן, או בכתיבתן. תרגול כזה של שיתוף-
פעולה מאפשר לקיים את השליטה דוקא או כאשר —
כגון במבצעי מגע-פתע — ישנה נטיה זמנית לאבד
את השליטה; ולפעמים, יחד עם אבדן זה של
שליטה — להפסיד את היוזמה, או את האפשרות
ליטול את היוזמה מידי האויב. ע"י אימון רב של
הטייס והצופה אפשר גם לפתח אצלם את החוש
של "חשד" כלפי שדות-מוקשים אפשריים ומכשור
לים שהוטמנו. אכן, אין ודאות בסיוור אוירי כזה,
ויש לאמתו ע"י סיוור-קרקע; אולם אף "חשד"
זה עשוי להקל על שיקוליו של המפקד, וביחוד —
על חישוביו לגבי נתוני הזמן והמרחב, והמבנים
המתאימים לעריכת כוחו.
כדי להקל על הקשר הדרוש ליחידת-שריון
בשביל לקיים שיתוף-פעולה עם ה"אוויר", אפשרי
הסידור הבא: — כפי שמראה הנסיון, ניתן להוציא
מהצריח של הטנק, את התותח, ל"הסוות" עובדה זו
ע"י הצבת "תותח" עץ המחובר אל הצריח, ולהכניס
אל תוך הצריח את כל מכשירי-הקשר הדרושים.

למתן אותות מן המטוס, ואיתות מן הקרקע; פגזי עשן צבעוני, לסימון מטרות; תחמושת נותבת, לציון הכיוון; מילות "קוד" למטרות מסוכנות, אשר אותן יש לתקוף מיד משתראנה או שמהן יש להזהר במיוחד, וכו'; שפת מושגים סטנדרטית, כדי שאפשר יהיה להעביר פקודות מהר, מבלי להעסיק את רשת הקשר יתר על המידה; וכו'. כל אלה — אינם דברים חדשים. הם נוסו, בהצלחה רבה, במלחמת העולם השנייה ובמלחמות המוגבלות יותר שלאחריה. לבסוף, מלים מספר על שיתוף הפעולה עצמו. ביסודו, הריהו ענין של רצון ובטחון הדדיים. מבחינה זו ניתן לומר כי אי אפשר "ללמד" שיתוף פעולה — אפשר רק ללמוד אותו בשעת מלחמה, ואי אפשר להפעילו "ע"י פקודה, כאשר איננו מצוי במציאות; ולכן מוטב לבנותו, בשעת שלום, באמצעות נסיון ותרגול, שהיסוד להם — יישומם של עקרונות, המוסתתים על פשטות, על התחשבות בתכונותיהם, ביתרונותיהם ובמגבלותיהם של אמצעי הלחימה (כאן — ה"שריון" וה"אוויר") המשתפים פעולה, ועל המנעות מ"אקרובטיקה מחשבתית" — כי זו לעולם אינה יכולה לבוא במקום התרגול, הרצון והבטחון ההדדיים. כי השאלה הנשאלת כאן אינה: — מי יודע דבר בתאוריה; השאלה היא: — כיצד להציב למול האויב את היתרון העצום של פעולה משותפת, חופשית ממגבלות — לכוונה כלפי מגבלותיו הוא — ולנצלן להשגת ההכרעה.

לוח ב.

יחד עם הנציג של חיל האוויר, אשר באמצעותו יכול מפקד השריון לנצל בפועל את הסיוע האווירי שהוקצה לו.

השימוש רב-התכלית ביותר בכוח האווירי — הן בשעת ההתקרבות, הן בשעת ההתקלות, והן בשעת ההתקפה — מתבטא בבידוד אזור הפעולה, כדי לשבור את סדרי הסיוע ההכרחיים אצל האויב, ולגרום לשיבוש תנועותיו, תגבורותיו, עתודותיו וכדומה; וכן בהתקפות מרוכזות וכבדות, ביום ובלילה (במטרות תאורה מלאכותית) על ריכוזי רכב השריון והאספקה שלו, והתקפה על הארטילריה שלו. סיוע קרוב נגד מטרות כגון טנקים, וכדומה להם, ניתן לביצוע — אולם השפעתו היא פסיכית ולוגית יותר, מאשר הרסנית ממש, פרט למקרים של פגיעות ישירות. אכן, הוא שונה בטכניקה ובארגון, משיתוף הפעולה יבשה אוויר כפי שתואר כאן.

הצד הטכני שבארגון לשיתוף פעולה נוטה לעשותו לענין מורכב. אולם, במציאות, תלוי הוא בעיקר במידת התרגול של הארגון לשיתוף פעולה, ובתשומת לב מתמדת לפרטים הפשטות — היא תוצאה מתרגול מתמיד, ומקיום נוהל פשוט. כלולים בכך, בין השאר: — סימניזוהי משותפים של מטוסים ורכב; רצועות בד דו-צבעוניות קלות לתצפית, לצורך איתות אלמנטרי ואבחנה, אשר ניי תנים לפריסה על "בית המנוע" של הטנק — ולסילוק מהיר; מערכת משותפת של קוידיווח; ציון ציר מרכזי ברור; סימון קויהפצצה; שמות "קוד" ליעדים ולתואים בולטים; סימניזוקין